

Un univers en expansió

Si ens deixéssim guiar pels fets, l'«Univers Gaudí» seria absolutament limitat. El seu món de relació era tancat. Una de les dues úniques vegades que va sortir a l'estranger fou per anar a Carcassona a trobar el treball d'Eugène-Emmanuel Viollet-le-Duc. Però les aparences enganyen. Si poguéssim viatjar a l'interior de la casa d'Antoni Gaudí, hi trobaríem la biblioteca: una porta oberta al món que dona les primeres pistes sobre l'«Univers Gaudí», dels prerrafaelites a les decoracions wagnerianes. Aquest viatge per trobar en la intimitat de l'arquitecte un univers que aparentment no existia és la feina que ha fet Juan José Lahuerta per construir el relat d'aquesta exposició. El resultat és la reconstrucció de l'univers mental de Gaudí, és a dir, d'allò que nodria la seva pulsio creadora i d'aquelles obres que es van contagiar del seu imaginari.

Per primer cop –i potser per últim– s'apleguen les obres en què Gaudí va trobar estímulo per a la seva imaginació arquitectònica i altres de posteriors que porten inscrita l'empremta de Gaudí. Enmig, el taller: el lloc on els somnis de l'arquitecte esdevenien corporis. Aquí, ja no hi actua el contacte a través dels llibres, sinó l'analogia generada per la pràctica. Gaudí mai no va visitar el taller d'Auguste Rodin. Però les maneres de treballar de l'arquitecte i de l'escultor hi tenen molt en comú.

L'«Univers Gaudí» s'estén, per tant, al llarg de tota la cultura europea contemporània. Té les seves arrels en l'obstinació d'alguns artistes del XIX que van intentar furgar en els territoris obscurs de la condició humana (aquells que afronten amb la mort) o van apostar per construir l'obra total que culminés la passió creadora de l'home; i deixa rastre en els principals moviments creatius del segle XX, en un joc d'influències i visions que no es pot considerar acabat. El Gaudí solitari i singular com a punt d'unió per a una altra lectura de la creació contemporània. Temps enrere el van voler considerar mort i enterrat, com si fos l'extravagant autor d'una experiència estranya i perfectament acabada. I, tanmateix, l'«Univers Gaudí» continua en expansió.